

Historia Parafii Św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Woli

HISTOIRE DE LA PAROISSE SAINT STANISLAS EVÊQUE MARTYR

Najstarsza wzmianka na temat kościoła we wsi Wielka Wola Warszawska pochodzi z 1367 r. -z dokumentu papieża **Urbana V**.

Pierwotnie kościół wolski znajdował się w okolicy, gdzie obecnie stoi kościół św.

Wawrzyńca. Jak zapisano w raporcie wizytacji z 1603 r., *był drewniany, szczupły, tarciami pokryty i stary.*

Samodzielna parafia pw. Św.

Stanisława BM została

erygowana w 1611 r. przez

bp. Andrzeja Opalińskiego.

Podczas potopu szwedzkiego

(1655 r.) kościół spłonął. Po

wojnie, dzięki staraniom **królowej**

Marysieńki Sobieskiej,

wybudowano murowany kościół

pw. św. Wawrzyńca. Świątynia znajdowała się w

pobliżu pola **elekcji królów** polskich.

W czasie Powstania Listopadowego, kościół św.

Wawrzyńca był świadkiem śmierci gen. Józefa

Sowińskiego. W ramach represji po Powstaniu, kościół

został odebrany katolikom i **zamieniony w świątynię**

prawosławną. Przywrócony został parafii św.

Stanisława w 1919 r., kiedy istniały w niej już dwa nowo

zbudowane kościoły: kościół św. Stanisława (ul. Bema) i

kościół św. Stanisława (ul. Wolska).

La plus ancienne information concernant l'église existant dans le village de Wielka Wola Warszawska provient d'un document du pape

Urbain V de 1367. À l'origine, l'église de Wola était

située dans la zone où se trouve

aujourd'hui l'église St Laurent. Un

rapport de visitation de 1603 indique

qu'il s'agissait d'une église ancienne en

bois recouverte de planches et à l'allure

svelte.

La paroisse de St Stanislas Evêque

Martyre fut fondée en 1611 par

l'évêque Andrzej Opaliński. Pendant la

terrible invasion suédoise (en 1655),

l'église fut détruite par les flammes.

Après la guerre, grâce aux efforts **de la**

reine Maria Sobieska, une nouvelle

église St Laurent, cette fois-ci en dur, fut

construite. L'église était située à proximité du champ où

on **élisait les rois** de Pologne. Pendant l'Insurrection de

novembre 1830 contre la Russie, l'église St Laurent fut

témoin de la mort du général Józef Sowiński. Dans le

cadre des répressions qui suivirent l'Insurrection de

novembre, l'église fut confisquée aux catholiques par

les Russes et transformée en église orthodoxe. Elle fut

ensuite restituée à la paroisse St Stanislas en 1919 alors

que cette paroisse avait déjà deux églises nouvellement

construites : l'église St Stanislas (rue Bema) et l'église St

Adalbert (rue Wolska).

Kościół zbudowany został według projektu architekta **Józefa Orłowskiego**, w stylu **neoromańskim**. Była to świątynia **jednonawowa**, z **czworoboczną wieżą** od frontu i **półokrągłą absydą** w prezbiterium. Wykończenie zewnętrzne murów wykonano w stylu **rohbau** (ściany ceglane, nieotynkowane).

Kościół został poświęcony **14 października 1860 r.**

W latach 1928 – 1932, **ks. prał. Seweryn Popławski** dobudował dwie nawy boczne. W prawej nawie umieszczono drewniany ołtarz, a na nim **obraz Matki Bożej Elekcyjnej**. W tym czasie pojawiły się także **organy** firmy **Wacława Biernackiego**.

W latach 1931-33 zbudowano **plebanię**, która po kilku latach została zburzona. W 1935 r.

ks. Franciszek Gąsiorowski zbudował kaplicę Matki Bożej Elekcyjnej oraz zastąpił drewniany ołtarz stiukowym. W 1918 r. posługę duszpasterską w parafii objęli **Ojcowie Redemptoryści**. Dzięki pomocy rodziny Biernackich, udało im się wybudować przy ul. Karolkowej własny kościół, gdzie przenieśli się w 1925 r. Podczas pobytu przy tutejszym kościele OO. Redemptoryści świętowali Jubileusz 100 rocznicy śmierci św. Klemensa Dworzaka. Sumę jubileuszową 15 marca 1920 r. celebrował ówczesny Nuncjusz Apostolski Ks. Abp Achilles Ratti, późniejszy Papież Pius XI, obecnie błogosławiony.

L'église St Stanislas de style néo-roman avait été édiflée selon le projet de l'architecte **Józef Orłowski**. L'édifice comprenait une nef, une tour à quatre côtés sur l'avant et une abside en demi-cercle dans le chœur. La finition extérieure des murs avait été réalisée dans un style appelé « rohbau » (murs en briques, sans enduit).

L'église St Stanislas avait été consacrée **le 14 octobre 1860**.

Dans les années 1928-1932, le prélat **Seweryn Popławski** ajouta deux nefs latérales. Dans la nef droite, un autel en bois avec un **tableau représentant Notre Dame de l'Élection fut érigé**. À la même époque l'église fut équipée d'un orgue fabriqué par **Wacław Biernacki**.

Dans les années 1931-33, une cure fut construite qui fut démolie quelques années plus tard. En 1935, **le père Franciszek Gąsiorowski** construisit une chapelle consacrée à Notre Dame de l'Élection et remplaça l'autel en bois existant par un nouvel autel en stuc. En 1918, la paroisse fut confiée aux Pères Rédemptoristes. Grâce au soutien de la famille Biernacki ceux-ci parvinrent à construire leur propre église, rue Karolkowa, où ils déménagèrent en 1925. Pendant leur passage dans notre église, les Pères Rédemptoristes fêtèrent le 100e anniversaire de la mort de Saint Klemens Dworzak. La grand-messe du jubilé fut célébrée le 15 mars 1920 par le Nonce apostolique de l'époque, l'archevêque Achilles Ratti, futur pape Pius XI, aujourd'hui bienheureux.

OBRAZY

W prawej nawie znajduje się obraz **Matki Bożej Pocieszenia**, zwanej Elekcyjną z ok. 1621 r. Wizerunek

Maryi towarzyszył wyborom królów polskich. Był on wystawiany w specjalnym namiocie na polu elekcyjnym. Kiedy kościół został zamieniony na cerkiew prawosławną, obraz był przechowywany przez rodzinę hr. Biernackich. Po wybudowaniu kościoła św. Stanisława BM, obraz przekazano parafii. W 2000 r. kopię obrazu Matki Bożej Elekcyjnej parafia ofiarowała do kaplicy parlamentarnej w Sejmie.

W **oltarzu głównym** znajdują się obrazy: *Św. Stanisław wskrzeszający Piotrowina* i *Przemienienie Pańskie*. W **oltarzu bocznym** – obraz *Niepokalane Poczęcie*. Malowidła są autorstwa prawdopodobnie Aleksandra Kamińskiego.

Po lewej stronie znajduje się obraz **św. Józefa**. Czas namalowania i autor nieznani.

Ignacy Gierdziejewski namalował dwa tonda (*obrazy w kształcie koła*), przedstawiające **św. Kazimierza** i **św. Elżbietę**, znajdujące się u szczytu **ściany tęczowej**.

W **nawie głównej**, pod chórem, znajdują się dwa obrazy nieznanymi malarzy: **postacie świętych biskupów** i obrazy współczesne: **św. Franciszka** i pierwszy projekt obrazu **Jezusa Miłosiernego**

TABLEAUX

Dans la nef droite de l'Église se trouve un tableau **de Notre Dame de la Consolation**, appelée aussi Notre Dame de l'Élection, datant de 1621 environ. L'image de la Vierge Marie accompagnait l'élection des rois de Pologne. Le tableau était installé dans une tente spéciale dressée sur le champ où se déroulait l'élection. Lorsque l'église Saint Laurent était devenue une église orthodoxe, le tableau était conservé par la famille des comtes Biernacki. Après l'érection de l'église St Stanislas Évêque Martyr, le tableau fut remis à la paroisse. En 2000 la paroisse offrit une copie du tableau de Notre Dame de l'Élection à la chapelle parlementaire de la Diète.

L'autel principal abrite deux tableaux représentant St Stanislas ressuscitant Piotrowin et la Transfiguration. Dans un des autels latéraux, nous pouvons contempler la scène de l'Immaculée conception. Ces peintures ont probablement été réalisées par Aleksander Kamiński.

Sur la gauche, il y a un tableau de St Joseph. La date et l'auteur de cette peinture sont inconnus.

Ignacy Gierdziejewski a peint deux tondi (tableaux ronds) représentant **Saint Casimir et Sainte Élisabeth** qui se trouvent au sommet du mur en arc-en-ciel.

La nef principale sous la galerie est décorée de peintures d'auteurs anonymes sur lesquelles figurent des saints évêques ainsi que des représentations contemporaines : **Saint François** et le premier projet de la peinture **de Jésus Miséricordieux**.

OŁTARZE

Wnawach bocznych znajdują się marmurowe ołtarze:

Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Antoniego Padewskiego. **Postać Pana Jezusa** wyrzeźbiona została przez Jana Radwana, natomiast figura św. Antoniego padewskiego rozpoczęta została przez Bonieckiego, ucznia Jana Matejki, a ukończona przez Radwana.

Ołtarz św. Teresy (w lewej nawie) wykonany jest z marmuru. Nad mensą ołtarzową znajduje się fresk przedstawiający św. Teresę, autorstwa Edwardy Przeorskiej.

FRESKI

Na ścianach po obu stronach ołtarzy znajdują się freski malarki Edwardy Przeorskiej z lat 1941-42, pt.: *Dobry Pasterz*, *Powszechny Pokój*, *Nawrócenie heretyka*, *Kazanie św. Antoniego do ryb*.

AUTELS

Les nefs latérales abritent des autels en marbre : un autel est consacré au culte du Sacré-Cœur de Jésus et l'autre à St Antoine de Padoue.

La statue de Jésus a été sculptée par Jan Radwan tandis que la sculpture de la statue de Saint Antoine a été commencée par Boniecki, élève de Jan Matejko, et achevée par Radwan.

L'autel de Sainte Térèse (nef gauche) est en marbre. La fresque représentant Sainte Térèse située au-dessus de la pierre d'autel a été réalisée par Edwarda Przeorska.

FRESQUES

Les murs des deux côtés des autels sont couverts de fresques réalisées par Edwarda Przeorska dans les années 1941-42 et portant les titres suivants : *Le Bon Pasteur*, *La Paix universelle*, *La Conversion d'un hérétique*, *Le Prêche de Saint Antoine aux poissons*.

FIGURY

NA fasadzie kościoła umieszczone są dwa posągi **Faustyna Ceglera**

- wykonane z piaskowca: św. Stanisław Biskup i Męczennik i św. Jan Nepomucen.

W przedsionku znajdują się dwa posągi Zajferta: św. Jana Złotoustego i św. Rocha.

Po prawej stronie, tuż za bramą kościelną, znajduje się **figura Matki Bożej** wykonana z piaskowca. Pod nią widnieje napis: *Matko Boża, Pocieszycielko Strapionych – módl się za nami.* Jest to dar małżonków Safarzyńskich z 1860 r.

SCULPTURES

La façade de l'église comporte deux statues en grès sculptées par Faustyn Cegler: Saint Stanislas Évêque Martyre et Saint Jean Népomucène.

Deux autres sculptures de Zajfert sont érigées dans le porche de l'église. Il s'agit des statues de Saint Jean Chrysostome et de Saint Roch.

À droite, juste derrière le portail de l'église, se trouve une sculpture en grès représentant la Vierge Marie. Au pied de la statue nous pouvons lire l'inscription suivante : Mère de Dieux, Consolatrice des affligés, prie pour nous. C'est un don des époux Saforzyńscy datant de 1860.

KL WARSCHAU

W związku z niemieckimi planami stopniowej redukcji, a właściwie likwidacji stolicy Polski, w czasie II wojny światowej na terenie parafii stworzono obóz koncentracyjny zagłady składający się z 5 lagrów w których zamordowano łącznie ok. 200 000 Polaków. W ścianę kościoła wmurowana jest tablica upamiętniająca ofiary KL Warschau z lat: 1942-44.

W czasie wojny kościół był zamieniony na magazyn i stajnię dla koni. Zniszczony był jedynie dach. Dzięki staraniom proboszcza, ks. Jana Podbielskiego, kościół wyremontowano i w 1949 r. był ponownie konsekrowany przez kard. Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Tysiąclecia. Do dzisiaj 9. dnia każdego miesiąca odprawiane są Msze św. w intencji ofiar KL Warschau.

KL WARSCHAU

Dans le cadre des plans allemands visant à réduire progressivement la surface de la capitale polonaise et à la détruire définitivement, pendant la deuxième guerre mondiale un camp de concentration a été créé sur le terrain de la paroisse. Il se composait de 5 unités dans lesquelles environ 200 000 Polonais ont trouvé la mort. Un panneau commémorant les victimes du camp KL Warschau tuées dans les années 1942-44 est encastré dans le mur de l'église.

Pendant la deuxième guerre mondiale, l'église a été transformée en entrepôt et en écurie. Seul son toit a été détruit. Grâce aux efforts du curé Jan Podbielski, l'église a été remise en état et en 1949 elle a été de nouveau consacrée par le cardinal Stefan Wyszyński, le « Primat du Millénaire ». Une messe à l'intention des victimes du camp KL Warschau est, aujourd'hui encore, célébrée le 9 de chaque mois.

KATOLICKI ZESPÓŁ EDUKACYJNY

IM. KS. PIOTRA SKARGI

W 1997 r., z inicjatywy ks. Sylwestra Jeża, przy wsparciu proboszcza, ks. prał. Janusza Godzisz, powstało Liceum Ekonomiczne, a następnie liceum handlowe. W 2002 r., w miejsce obu liceów, powołano Katolicki Zespół Edukacyjny, w skład którego wchodziła szkoła podstawowa, gimnazjum i liceum. Kilka lat później utworzono również przedszkole *Kwiatki Św. Franciszka*.

GROUPE SCOLAIRE CATHOLIQUE

PIOTR SKARGA

En 1997, à l'initiative du père Sylwester Jeż et avec le soutien du curé Janusz Godzisz, un lycée économique puis un lycée commercial ont été fondés. En 2002 les deux lycées ont été remplacés par un Groupe Scolaire Catholique comportant une école primaire, un collège et un lycée. Quelques années plus tard, une école maternelle, *Les Fleurs de Saint François*, a été inaugurée.

DOTYCHCZASOWI KSIĘŻA PROBOSZCZOWIE

1959 – 1864	Ks. Leopold Rzczycki
1864 – 1869	Ks. Józef Wojno
1869 – 1871	Ks. Piotr Leszczyński
1871 – 1895	Ks. Ignacy Habielski
1896 – 1901	Ks. Władysław Siewierski
1901 – 1908	Ks. hr. Zygmunt Łubieński
1909 – 1920	Ks. Feliks Puchalski
1920 – 1935	Ks. Seweryn Popławski
1935 – 1939	Ks. Franciszek Gąsiorowski
1939 – 1967	Ks. Jan Podbielski
1967 – 1985	Ks. Kazimierz Ignaczuk
1985 – 2009	Ks. prał. Janusz Godzisz
od 2009	Ks. Arkadiusz Wójtowicz

CURÉS DE LA PAROISSE

1859-1864	: p. Leopold Rzczycki
1864-1869	: p. Józef Wojno
1869-1871	: p. Piotr Leszczyński
1871-1895	: p. Ignacy Habielski
1896-1901	: p. Władysław Siewierski
1901-1908	: p. Zygmunt Łubieński
1909-1920	: p. Feliks Puchalski
1920-1935	: p. Seweryn Popławski
1935-1939	: p. Franciszek Gąsiorowski
1939-1967	: p. Jan Podbielski
1967-1985	: p. Kazimierz Ignaczuk
1985-2009	: p. Janusz Godzisz
Depuis 2009	: p. Arkadiusz Wójtowicz

Dar dla Ks. Proboszcza Jana Podbielskiego od Towarzystwa Męskiego Św. Wincentego a Paulo w Królestwie Polskim, Warszawa 1913

Don offert au père Jan Podbielski par l'Association masculine St Vincent de Paul au Royaume de Pologne, Varsovie 1913.